

ВЫХОДЗІЦЬ ПРАЗ КОЖНЫЯ ТРЫ ТЫДНІ

(Галоўныя пастановы і дырэктывы Беларускага Рэспубліканск. Камітэту,
інфармацыя, адказы на запытанні).

№ 4 (39)

1-га красавіка 1930 году

№ 4 (39)

З Ь М Е С Т

1. Аб разгортваньні работы па масавай калектывізацыі батрацтва.
2. Аб удзеле саюзу ў рабоце батрацка-бедняцкіх груп.
3. Пастанова СНК аб матар'яльным забяспечаньні батракоў-калгаснікаў і мерапрыемствы саюзу па рэалізацыі гэтай пастановы.
4. Аб падрыхтоўцы да Ўсебеларускай с./г. выстаўкі.
5. Аб падрыхтоўцы да торфамэліораспрацовак.
6. Курортна-санаторнае лячэньне членаў саюзу.
7. Аб абслугоўваньні спэцыялістых.
8. Зьмены статуту саюзу.
9. Аб выдатках сродкаў на дзіцячыя ясьлі.
10. Аб вучоце ліквідацыі няпісьменнасьці.
11. Заўвага.

Дадатак да пратаколу № 33, ад 9-III 1930 г.

ПАСТАНОВА

Прэзыд. БРК СГЛР аб разгортваньні работы па масавай калектывізацыі батрацтва.

1. Прызнаць, што масавая калектывізацыя батрацтва праходзіць надзвычайна марудна, што стварае пагрозу не выкананьня задачы па ўцягненьню 60 тыс. батракоў і батрачак у калгасы да пачатку вясновай пасейкампаніі, аб чым сьведчаць наступныя лічбы па акругам

Назва акруг	Кольк. батрак.	Уцягн. у кал.	Павінна была быць уцягн. у кал.	Прод. выкананьня плян. зад.
Менская	14.432	5104	10.450	50
Аршанская	9.717	2472	6.960	35
Бабруйская	10.333	5219	7.450	70
Гомельская	10.114	2157	7.250	30
Віцебская	9.078	2121	6.480	33
Магілёўская	12.640	3172	12.640	25
Мазырская	4.846	1947	3.490	56
Полацкая	7.299	2425	5.280	46
Р а з а м:	78.459	24607	60.000	41

2. Такое становішча тлумачыцца тым, што мясцовыя саюзныя арганізацыі, а таксама калгасныя аб'яднаньні недацэняюць рост батрацтва, як пролетарскага асяродку ў калгасным будаўніцтве (бат-

раку да вясны няма чаго рабіць у калгасе, калгас не сабез, батрак ня хоча ісьці ў калгас і інш).

3. Адзначыць недапушчальна-марудную работу н/батрацкага сэктару БРК, Калгасцэнтру, Белкаапсаюзу, ЦК СТУ і др. орг. па практычнаму вырашэньню пытаньня аб матар'яльным забяспечаньні батракоў калгаснікаў да новага ўраджаю, дзякуючы чаму адпаведная пастанова СНК БССР да гэтага часу не рэалізавана.

4. У мэтах поўнага і сваечасовага выкананьня задачы аб калектывізацыі 60 тыс. батракоў і батрачак Прэзыдыум БРК пастанаўляе:

а) Усім саюзным арганізацыям з 15/III-г. г. разгорнуць работу па масавай вярбоўцы батрацтва ў калгасы, з тым каб да пачатку севу ў калгасы было ўцягнута ня менш 60 тыс. батракоў.

б) Да 1/IV-г. г. па усім раёнам арганізаваць і правесці агульныя і кустас-

выя сходы батракоў, на якіх растлумачыць батрацтву яго ролю ў калгасным будаўніцтве, растлумачыць батрацтву пастановы Ураду аб матар'яльным забяспечанні батракоў-калгаснікаў, на гэтыя сходы прыцягнуць прадстаўнікоў с/саветаў і калгас аб'яднанняў, арганізуючы на гэтых-жа сходах уступленне батрацтва ў калгасы.

в) Масавую вярбоўку батрацтва ў калгасы ўвязаць з прыцягненнем батрацтва да актыўнага ўдзелу ў рабоце батрацка-бядняцкіх груп у калгасах; у перавыборах калгасных ворганоў і чыстцы калгасаў ад кулацкіх і варожых элементаў.

г) Для арганізацыі работы па масавай вярбоўцы батрацтва камандыраваць з 13/III у акругі членаў Прэзыдыуму адказных работнікаў БРК.

д) Н/батрацкаму сэктару прыняць рашучыя захады да хутчэйшае рэалізацыі пастановы СНК аб матар'яльным забяспечанні батракоў-калгаснікаў.

е) Прасіць Белкалгасцэнтр даць па сваёй лініі адпаведныя паказанні.

ж) Калгасна-батрацкаму сэктару, разам з Калгасцэнтрам, наладзіць сталы вучот вынікаў работы па калектывізацыі батрацтва.

Да пратаколу № 33, ад 9/III-1930 году

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму Беларэска саюзу сельгаслесрабочых аб удзеле саюзу ў рабоце батрацка-бядняцкіх груп.

Цэнтральны Камітэт КП(б)Б сваёй пастановай у лютым месяцы 1930 году з усеі рашучасцю і катэгарычнасцю падкрэсліў, што: „Калектывізаваць да канца 1931 году ўсе бядняцка-серадняцкія гаспадаркі Беларусі і поўнасьцю ліквідаваць кулацтва, як клясу, не магчыма без мабілізацыі батрацка-бядняцкіх мас на выкананне гэтых задач, без узмацнення бядняцка-серадняцкага блёку і ўсямернага разгортвання работы па самастойнай арганізацыі беднаты і батрацтва, без узмацнення палітычнай ролі батрацтва і беднаты, як адзінай асноўнай апоры партыі ў вёсцы“. „Прафсаюзы і шэфскія арганізацыі ў значна большай меры павінны сваю работу ў вёсцы ўвязаць з задачамі дапамогі мясцовым арганізацыям па ўзмацненні і палепшанні работы арганізацыі батрацтва і беднаты“.

Прызнаць недапушчальна слабы ўдзел нізовых прафарганізацый нашага саюзу ў рабоце існуючых і арганізацыі новых батрацка-бядняцкіх груп і адначасова адзначыць, што большасць сельрабачкомаў і рабачкомаў не ўявілі, што работа па арганізацыі беднаты і батрацтва ў першую чаргу наладжвання работ батрацка-бядняцкіх груп—ёсць важнейшая задача Саюзу Сельгаслесрабочых.

У мэтах узмацнення работы з батрацтвам і беднотай, замацавання батрацка-бядняцкіх груп і аказання большага садзейнічання і дапамогі ў гэтай справе, мясцовым партыйным арганізацыям з боку Саюзу, Прэзыдыум БРК пастанаўляе:

1) У другой палове сакавіка месяца правесці куставыя сходы батракоў, на якіх шырока растлумачыць батрацтву задачы і значэнне батрацка-бядняцкіх груп і пагалоўнага ўцягнення батрацтва ў работу гэтых груп. Асабліва завульгаваць пытанні калектывізацыі батрацтва і актыўнага ўдзелу іх у пачынаючыхся перавыборах сельсаветаў. Трэба поўнасьцю растлумачыць усяму батрацтву задачы сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі на падставе калектывізацыі і ліквідацыі кулацтва, як клясы ў раёнах суцэльнай калектывізацыі.

2) У тых пунктах, дзе маюцца рабочыя камітэты і сельрабачкомы, але няма партыячэк і не з'арганізаваны яшчэ батрацка-бядняцкія групы пры калгасах, сельсаветах, каапэрацыі і КСУ, сельрабачкомы, і рабачкомы, пад кіраўніцтвам бліжэйшых партыячэк, павінны безадкладна прыступіць да арганізацыі і наладжвання работ батрацка-бядняцкіх груп і ў першую чаргу ў калгасах і сельсаветах. Групы беднаты павінны

арганізоўвацца з разьліку ня менш аднэй і ня больш двух на кожны сельрабачком і рабачком.

3) У працягу сакавіка месяца павінны быць падрабязна прапрацаваны асноўныя рашэньні партыі і ўлады на ўсіх пашыраных пасяджэньнях сельрабачкомаў і рабачкомаў аб задачах работы з беднотой і асабліва батрацка-бядняцкіх груп і намеціць асноўныя задачы дадзенага рабачкому і сельрабачкому ў гэтай галіне.

4) Акруговыя і раённыя інструктары павінны жывым удзелам і інструктаваньнем, узмоцніць сыстэматычную дапамагу рабачкомам і сельрабачкомам у наладжваньні работы батрацка-бядняцкіх груп. Кожны рабочы камітэт і сельрабачком, кожны раённы і акруговы інструктар нясуць поўную адказнасьць перад БРК саюзу за сваечасовую арганізацыю і наладжваньне работы батрацка-бядняцкіх груп.

5) Пры БРК у складзе Калгасна-Батрацкага Сэктару ўвясці спэцыяльнага інструктара па наладжваньні ўдзелу саюзу ў рабоце батрацка-бядняцкіх груп.

6) Увесці ў практыку работы Прэзыдыуму БРК сыстэматычнае заслухоўваньне спэцыяльных дакладаў рабачкомаў, сельрабачкомаў, акруговых і раённых інструктараў аб тым, як імі ажыццяўляюцца дырэктывы па рабоце з беднотой і наладжваньні работы батрацка-бядняцкіх груп. Даручыць Калгасна-Батрацкаму Сэктару скласьці календар гэтых дакладаў і пачаць ажыццяўленьне з 1-га красавіка г. г.

7) Адзін раз у тры месяцы на пасяджэньні Прэзыдыуму і адзін раз у 6 месяцаў на пленумах БРК падводзіць вынікі ўдзелу саюзу ў рабоце батрацка-бядняцкіх груп.

8) Сельрабачкомы і рабачкомы на сваіх пасяджэньнях павінны ня менш аднаго разу ў 1½ м-ца падводзіць вынікі сваёй работы па арганізацыі батрацтва і ўдзелу ў рабоце батрацка-бядняцкіх груп.

9) Уся праца батрацка-бядняцкіх груп праводзіцца партыйнымі арганізацыямі і пад іх непасрэдным кіраўніцтвам, пагэтану сельрабачкомы і рабачкомы павінны трымаць цесную сувязь з партыйнымі ячэйкамі і атрымоўваць ад іх практычныя паказаньні аб тым, як трэба арганізаваць і наладзіць работу батрацка-бядняцкіх груп.

10) Узмацненьне ўвагі саюзных арганізацый палепшаньню работы батрацка-бядняцкіх груп павінна зьявіцца пераломным момантам к большаму росту партыі ў вёсцы за лік батракоў і сельгаслесрабочых, наладжваньню культурна-палітычнай работы з батракамі і сельгаслесрабочымі.

11) Даручыць Калгасна-Батрацкаму Сэктару БРК у разьвіцьцё гэтай пастановы ў 10-ці дзённы тэрмін даць на месцы падрабязныя паказаньні аб асноўных задачах груп бедноты, асобна калгасных, с/савецкіх, КСУ і каапэрацыі, а таксама паслаць неабходную кіруючую літаратуру па гэтых пытаньнях і падрабязна распрацаваць парадак вучоту работы, як у БРК, так і сельрабачкомах.

ПАСТАНОВА

Савету Народных Камісараў БССР пра мерапрыёмствы для ўцягненьня батракоў у савецкія і калектывныя гаспадаркі.

Для ўцягненьня да пачатку вясновай пасейнай кампаніі ў калектывныя і савецкія гаспадаркі ня менш 60 тыс. батракоў, у тым ліку ўсяго батрацтва ў раёнах суцэльнай калектывізацыі, а да канца 1930 г. усіх батракоў БССР, і для стварэньня спрыяючых умоў для гэтага, Савет Народных Камісараў БССР пастаўляе:

1. Вызваліць батракоў, якія ўваходзяць у калгасы, ад платы ўступных узносаў, маёмасьць і сродкі вытворчасці

батракоў, якія ўваходзяць у калгасы, павінны перадавацца калгасам на агульных падставах.

Тыя батракі, якія ня маюць зусім маёмасьці, вызваляюцца ад паявых узносаў.

2. Абавязваць калгасы даваць сваім членам—былым батракам—работу ў першую чаргу і абавязкова выплачваць ім ня менш, як тры разы ў месяц заробатную плату грашыма, альбо натурай ня менш 60 проц. ад нормы аплаты працы, устнуюленай у дадзеным калгасе.

3. Абавязец Народны Камісарыят Гандлю ўжыць захады для рэгулявання забеспячэння членаў калгасу — былых батракоў і іх сям'яў хлебам па норме 400 грам на дзень на самога батрака і па ўстаноўленай норме для членаў яго сям'і, а таксама для забеспячэння іх дэфіцытнымі прадуктамі і таварамі. Цвёрдыя сьпісы батракоў, якія падлягаюць забеспячэнню хлебам, устанаўляюцца кіраўніцтвам калгасаў і камітэтамі сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі і перадаюцца спажывецкай кааперацыі.

4. Даручыць Белсельбанку для забеспячэння рэгулярнай выплаты калгасамі зароботнай платы членам калгасу — былым батракам — вылучыць для ільготнага каротка-тэрміновага (да аднаго году) крэдытавання калгасаў фонд у разьмеры 2 млн. руб., улічваючы і фонд калектывізацыі беднаты і батрацтва.

Запрапанаваць Народнаму Камісарыату Фінансаў, Народнаму Камісарыату Земляробства, Белсельбанку і Белкалгасцэнтру не пазьней, як праз 10 дзён устанавіць крыніцы ўтварэння гэтага фонду і ўмовы крэдытавання.

5. Абавязец калгасы канфіскаваныя ў кулакоў жылы памяшканьні, пасля задавальнення грамадзкіх патрэб калгасаў, перадаваць у першую чаргу пад кватэры для батракоў.

6. Абавязец Галоўсацстрах і Цэнтральны Камітэт Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі вылучыць адпаведныя сродкі для выдачы адначасовых дапамог найменш забеспечаным батракам — членам калгасаў і разам з Белкалгасцэнтрам устанавіць разьмеры і парадак выдачы гэтых дапамог.

7. Абавязец савецкія гаспадаркі набіраць рабочых у першую чаргу з батракоў.

8. Даручыць Народнаму Камісарыату Земляробства і Белкалгасцэнтру штомесячна інфармаваць Савет Народных Камісараў пра ажыццяўленьне гэтае пастановы.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.

Нам. Кіраўніка Спраў СНК і Эканамічнай Нарады БССР Л. Дубавіцкі.

2 сакавіка 1930 г.
г. Менск.

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму БРК Саюзу Сельгаслесрабочых па пытаньні „аб рэалізацыі пастановы СНК БССР ад 2/III-30 году пра матар'яльнае забеспячэнне батракоў калгаснікаў“

1. Да канчатковага ўстанаўленьня крыніц утварэння фонду ў разьмеры 2-х мільёнаў рублёў на каротка-тэрміновае крэдытаваньне калгасаў для аплаты працы батракоў калгаснікаў лічыць патрэбным вызначыць на сакавік і красавік м-цы г.г. неабходныя сродкі для крэдытавання калгасаў арыентавана ў разьмеры ня менш 500 тысяч рублёў. Для чаго кааперацыйныя цэнтры БССР і Белсельбанк з агульных фондаў кааперавання і калектывізацыі батрацтва і беднаты вылучаюць у тэрміновым парадку 35%.

2. Фонд крэдытавання калгасаў на зарплату батракам-калгаснікам разьмярковаць па раённых крэдытных таварыствах для каротка-тэрміновага крэдытавання калгасаў.

Пры Белсельбанку ўтварыць рэгулюючы фонд з адлічэнняў у фонд кааперавання і калектывізацыі батрацтва

і беднаты самага банку, памольнага сбору, штрафных сум, а таксама сродкаў, паступаючых ад рэспубліканскіх кааперацыйных цэнтраў.

3. Крэдытаваньне калгасаў раённымі крэдытнымі таварыствамі на мэты, паказаныя ў 1-м артыкуле гэтае пастановы, вытварыць на наступных асноўных умовах:

а) Крэдыт, як правіла, выдаваць на тэрмін да 1-го году. У межах гэтага тэрміну раённымі крэдытнымі таварыствамі ўстанаўліваюцца тэрміны пагашэння пазык асобнымі калгасамі ў залежнасьці ад моцнасьці кожнага калгасу паасобку, маючы на ўвазе пагашэньне атрыманыя сродкаў пасля зьняцьця і рэалізацыі ўраджаю.

б) Крэдыт выдаваць у якасьці бяспроцэнтнай пазыкі.

в) Крэдытаваньне калгасаў вытвараць в'ходзячы з колькасьці батракоў

данным калгасе і з разь ня менш, к 12 руб. у сярэднім на кожнага батрака ў месяц. У залежнасьці ад моцнасьці калгасу і наяўнасьці ўласных сродкаў, гэта сума можа дыфэрэнцыравацца для кожнага калгасу.

г) Крэдыт выдаецца пад абавязальства прайленьня калгасу.

4. Для разьмяркаваньня крэдытаў на зарплату батракам-калгасьнікам паміж асобнымі калгасамі пры раённых выканавчых камітэтах утвараюцца камісіі ў складзе прадстаўніка РВК (старшыня), рабачкому саюзу Сельгаслесрабочых, Райкалгассаюзу, Крэдытнага Т-ва і КСУ.

5. Для атрымання крэдыту на зарплату батракам-калгасьнікам калгасы прадстаўляюць у райкрэдытныя т-вы сьпісы батракоў, якім належыць выплата зарплаты па рабоце ў калгасе, пры чым гэтыя сьпісы папярэдне абгавараюцца на сходзе батрацка-бядняцкай групы і зацьверджаюцца прайленьнем калгасу.

6. Для аказаньня адначасовай матэрыяльнай дапамогі бяднейшай частцы батракоў-калгасьнікаў у адпаведнасьці з пастановай СНКВ, паставіць пытаньне перад КСУ вылучыць для гэтай мэты з сваіх сродкаў 100 тысяч рублёў і Галоўсацстраху 52.500 руб. Разьмяркаваньне гэтай сумы па раёнах ускласьці на камісію ў складзе: БРК саюзу СГЛР, Белкалгасцэнтру, ЦК КСУ і Галоўсацстраху.

7. Вызначаныя на безузваротную дапамогу батракам-калгасьнікам сродкі выдаюцца праз крэдытныя таварыствы. Гэтыя сродкі разьмяркоўваюцца па асобным калгасам, выходзячы з сярэдняй выдачы дапамогі батракам: сямейным ня звыш 15-20 руб. і адзінокім 8-12 руб. камісіяй, паказанай у артыкуле 4-м гэтае пастановы, з папярэньнем яе раённым упаўнаважаным сацстраху.

8. Сьпісы батракоў-калгасьнікаў на адначасовую дапамогу складаюцца прайленьнем калгасу з удзелам прадстаўніка ад рабачкому саюзу СГЛР і КСУ і абгаварваюцца на сходзе батрацка-бядняцкай групы данага калгасу.

9. Выдача дапамогі батракам павінна быць вытварана не пазьней красавіка б. г.

10. Зьвярнуць увагу НКГандлю на неабходнасьць прыняцьця з яго боку тэрміновых захадаў да забесьпячэньня батракоў-калгасьнікаў хлебам, якога па папярэдніх падліках патрабуецца каля 300 тысяч пудоў да новага ўраджаю і іншымі прадуктамі і таварамі шырокага спажываньня праз спажывецкую каапэрацыю. Белкаапсаюзу да 15/III-г.г. даць падрабязныя паказаньні сваёй нізавай сетцы па гэтым пытаньні, забясьпечышы максімальна магчымае забясьпечэньне батракоў-калгасьнікаў прадуктамі і таварамі спажываньня.

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму Беларускага Рэспубліканскага Камітэту Саюзу Сельгаслесрабочых.

Аб ходзе работы падрыхтоўкі да Ўсебеларускай с-г. Выстаўкі.

1) Вытворчым сэктарам (Саўгаскаму, Калгасна-Батрацкаму, Лясному, Тарфяна-Меліарацыйнаму), разам з сэкцыямі спецыялістых у тэрміновым парадку перапрацаваць канкрэтныя пляны ўдзелу ў выстаўцы адпаведнае галіны сельскае і лясное гаспадаркі, а таксама забясьпечыць поўнае выкананьне плянаў Выстаўкі ў частцы прадстаўленьня на Выстаўцы ўмоў працы і быту сельгаслесрабочых.

2) На падставе канкрэтных плянаў удзелу ў Выстаўцы асобных галін сельскае гаспадаркі (саўгасы, калгасы, вопытныя станцыі, лясная гаспадарка, тарфяная, меліарацыя і інш), даць па

рабачкомах практычныя паказаньні аб узмацненьні ўдзелу саюзных арганізацый ў падрыхтоўчай рабоце да Выстаўкі.

3) Рабачкомам Саюзу да 10/IV-г. г. заслухаць даклады сельрайвыстаўкомаў аб ходзе падрыхтоўкі да Выстаўкі і намеціць практычныя пляны па дапамозе ў гэтай справе з боку саюзных арганізацый.

4) У мэтах лепшае арганізацыі падрыхтоўкі да Выстаўкі на мясцох, папулярызацыі Выстаўкі сярод рабочых, батракоў, калгасьнікаў і бядняцка-серадняцкіх мас, пры рабачкомах саюзу стварыць камісіі садзейнічаныя па падрыхтоўцы і арганізацыі Выстаўкі.

5) Камісіям садзейнічання арганізацыі Выстаўкі арганізаваць праверку падрыхтоўчай работы да выстаўкі ў саўгасах, калгасах, фэрмах, вопытных станцыях, лясніцтвах, торфзаводах, і іншых прадпрыёмствах, а таксама разам з фабзаўкамі прамысловых прадпрыёмстваў якія знаходзяцца на вёсцы, правярыць як гэтыя прадпрыёмствы рыхтуюцца да выстаўкі.

6) Усім рабачкомам і мясцкомам правярыць да 1/IV-г. г. ці адасланы саўгасамі, лясніцтвамі, калгасамі і другімі прадпрыёмствамі сельскае і лясное гаспадаркі экспанаты, якія яны павінны прадставіць на выстаўку, згодна плянаў выстаўкомай.

7) Саюзным культуставам, насць-

ценным газэтам, газэце „Беларускі Батрак“ і радыё-газэце разгарнуць работу па папулярзацыі Выстаўкі сярод сельгаслесрабочых, калгаснікаў і бедняцка-серадняцкай часткі сялянства.

7) Арганізацыйнаму Сэктару прыняць захады да поўнага скарыстання 10% месц, прадстаўленых для сельгаслесрабочых, размярковаць гэтыя месцы па рабачкомах, арганізаваць падбор экскурсантаў, распрацаваць і далажыць на Прэзыдыуме мерапрыёмствы аб абслугоўваньні экскурсантаў сельгаслесрабочых у час прабывання на Выстаўцы аб абсягпачэньні іх кватэрамі.

9) Адказнасьць за арганізацыю выкананьня гэтае пастановы ўскласьці на тав. Ляшкевіча.

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму Б. Р. К. Саюзу Сельгаслесрабочых па пытаньні „аб падрыхтоўцы да падыходзячых работ на торфараспрацоўках і мэліарацыі“.

1) У сэзон 1930 году перад гаспадарчымі і саюзнымі арганізацыямі стаць задачы: па Белторфу выпрацаваць 350.000 тон торфу і падрыхтаваць 8 торфзаводаў да наступнага году; па лініі мэліарацыі адрэгуляваць 22 ракі—288 кілёметраў, правесьці капітальны рамонт каналаў—75 кілёметраў, новыя магістральныя каналы—138 кілёметраў, інтэнсіўную асушку і водаадводную сетку для інтэнсіўнай асушкі на плошчы 75.000 га, вышуканьне на плошчы 94000 га, і інш.

На работах гэтых у сярэднім павінна быць занята 30.000 рабочых.

2) Падрыхтоўка да выкананьня гэтых задач і да абслугоўваньня рабочых як па лініі гаспадарчых арганізацый, так і па лініі саюзу і Наркампрацы амаль не распачалася: вярбоўка рабочых не разгорнута, машыны не падрыхтаваны, з запасных частак-лапат, тапароў амаль няма, набрасных пуцей не хапае, спэцвопратка не нарыхтавана (Белторф), у галіне забесьпячэньня прадуктамі харчаваньня, праца таксама не разгорнута, кв. рабочымі на машынах і малодшымі адміністрацыйна-тэхнічнымі работнікамі, асабліва торфараспрацоўкі, не забесьпечаны і інш.

На падставе гэтага лічыць неабходным:

1) Па лініі гаспадарчых арганізацый:

а) Прыняць тэрміновыя меры да вярбоўкі рабочых з батракоў і калгаснікаў, патрабуючы ад Наркампрацы выкананьня дагавораў, а таксама і сваімі сіламі, у выпадку, калі НКПрацы не забясьпечыць вярбоўку патрэбнай колькасьці рабочых. Акрінструктарам, райінструктарам усім саюзным ячэйкам аказаць сапраўдную дапамогу гаспадарчым органам і Наркампрацы і прыняць непасредны ўдзел у вярбоўцы рабочай сілы.

б) Белторфу забясьпечыць торфраспрацоўкі жалезам, запаснымі часткамі, рэйкамі для набрасных пуцей і для пракладкі вузкакалеек, прыняць меры у тэрміновым парадку да набыцьця тапароў, лапат і інш. інструментаў. Машыны, як па Белторфу, так і па мэліарацыі адрамантаваць і падрыхтаваць так, каб у час работ прастоі па прычынах мэханічных недастаткаў не магло мець месца.

в) Зараз-жа ўзяцца за нарыхтоўку спэцвопраткі (бахіл, лапцяў), за падрыхтоўку баракаў (у мінулым годзе баракі закончваліся тады, калі прыехалі рабочыя), пабудаваць сушылкі, студні, абсталяваць сталойкі для грамадзкага харчаваньня, абсталяваць памяшканьні для культабслугоўваньня рабочых.

г) Лічыць патрэбным для падрых-

тоўкі качагараў Белторфу арганізаваць месячныя курсы на 40 чалавек. з 1/IV-г.г. якія ўкамплектаваць батракамі і рабочымі торфараспрацовак—пралетарамі.

д) Для забеспячэння торфараспрацовак малодшым адміністрацыйна-тэхнічным пэрсаналам Белторфу і іншым больш рашуча пайсці па лініі вылучэння рабочых, арганізоўваючы для элементарнай падрыхтоўкі вылучэнцаў кароткатэрміновыя курсы на прадпрыемствах.

е) Заклучыць дагаворы з НКАховы Здароўя аб забеспячэнні рабочых меддапамогай і аптэчкамі. На прадпрыемствах, якія налічваюць ня менш 200 чалавек рабочых і няма паблізасці ўрачэбных і фэльчарскіх пунктаў, адчыніць медпункты.

ж) Разгарнуць сацспаборніцтва паміж прадпрыемствамі на лепшую падрыхтоўку да сезону.

2) Па лініі Белкаапсаюзу.

а) Даць канкрэтныя паказанні мясцовым кааператывам аб арганізацыі забеспячэння прадуктамі харчавання: хлебам, мясам, крупамі, сахарам і інш. па нормах, зацверджаных НКГандлем.

б) На ўсіх торфараспрацоўках і мэліарацыйных работах дзе налічваецца 50 чалавек і больш, адчыніць крамы ці ларкі, а дзе менш арганізаваць снабжэнне праз бліжэйшыя крамы, дастаўляючы тавары і прадукты на месца работ.

в) На ўсіх торфараспрацоўках і буйных мэліарацыйных работах адчыніць грамадзкія сталоўкі.

г) Сэктару Земляўпарадкавання і мэліарацыі НКЗ у 3-х дзённы тэрмін даць Белкаапсаюзу звесткі аб мясцох мэліарацыйных работ і дзе патрэбна адчыніць грамадзкія сталоўкі, заклучыўшы з Белкаапсаюзам дагавор аб снабжэнні рабочых.

д) Белкаапсаюзу скарыстаць маючыся кіно-перасоўкі для максімальнага абслугоўвання рабочых торфараспрацовак і мэліарацыйных работ.

е) Адзначаючы недастатковую ўвагу пытанням аховы працы на торфараспрацоўках і мэліарацыйных работах з боку Інсцэкцыі Працы ў мінулым годзе, Наркампрацы даць паказанні аб наладжванні сыстэматычнага нагляду за выкананнем мерапрыемстваў па ахове працы.

4 Па лініі саюзу

а) Улічваючы вопыт мінулага году, зараз жа заняцца пытаннямі падбору работнікаў у рабачкомы торфараспрацовак і мэліарацыйных работ і распачаць працу па арганізацыі рабачкомаў.

б) На агульных сходах рабочых прапрацаваць вытворчыя пляны кожнага прадпрыемства, паставіўшы задачай поўнае іх выкананне, праз арганізацыю сацспаборніцтва паміж прадпрыемствамі і ўнутры прадпрыемстваў, разгортваючы ўдарніцтва і працу вытворчых нарад, павышаючы вытворчую кваліфікацыю рабочых.

в) Разгарнуць масавую працу па растлумачэнні рабочым палітыкі партыі ў галіне індустрыялізацыі краіны і рэканструкцыі сельскай гаспадаркі (пяцігодка калектывізацыі), вядучы рашучую барацьбу з праявамі кулацкіх і наогул не пралетарскіх настрояў.

г) У галіне ліквідацыі няпісьменнасці паставіць мэтай, каб ні адзін рабочы і работніца да 45 гадовага ўзросту к канцу сезону не засталіся няпісьменнымі, для чаго зараз жа прыступіць да набыцця лемантараў „Сельгасрабочы“, пісьмовых прылад, узгадніць настаўнікаў і па прыездзе рабочых зразу арганізаваць лікпункты.

д) На ўсіх торфараспрацоўках і мэліарацыйных работах абсталяваць читальні, чырвоныя куткі па бараках, уставаіць радыё, папоўніць бібліотэкі, а дзе іх няма—набыць, забяспечыць рабочых газетамі і часопісамі, як праз выпіску за сродкі рабачкомаў, так і праз арганізацыю падпіскі сярод рабочых і работніц.

е) Звярнуць асаблівую ўвагу на барацьбу з адмоўнымі з'явішчамі ў быту: п'янствам, хуліганствам, карцежнай гульней, лаянкай і інш. арганізоўваючы разумныя развлечэнні—кіно, спэтаклі, вечары, канцэрты, экскурсіі, гульні, спорт і г. д.

ж) Адзначаючы праявы шавінізму ў мінулым годзе (рускія не ладзілі з беларусамі) а таксама і антысэмітызму, разгарнуць працу па інтэрнацыянальным выхаванні рабочых.

з) Торфа-Мэліарацыйнаму Сэктару БРК арганізаваць праверку падрыхтоўкі да надыходзячых работ на мясцох па прадпрыемствах.

Рабачкомы, сельрабачкомы і члены саюзу сельгаслерабочых.

З 1-га красавіка г.г. Беларускі Рэспубліканскі Камітэт пачынае пасылку хворых членаў саюзу на курортна-санаторнае лячэнне за лік месц па фонду палепшання быту і месц адпушчаемых Галоўсацстрахам.

Патрабуючых курортнага лячэння членаў саюзу, рабачкомы павінны накіраваць на раённыя ці акруговыя ўрачэбныя кантрольныя камісіі, пасля чаго прадставіць у Беларускі Рэспубліканскі Камітэт саюзу:

1) Сьпіс членаў саюзу, патрабуючых курортнага лячэння.

2. Да сьпісу далучыць даведкі ўрачэбна-кантрольнай камісіі аб ступені хваробы, з паказаньнем на якім курорце член саюзу патрабуе лячэння.

3. Даведку ад прадпрыемства ці ўстановы, з паказаньнем якую пасаду займае член саюзу і колькі ў месяц атрымлівае пэнсіі.

УВАГА: Батракам замест даведкі ад прадпрыемства, сельрабачкомы выдаюць даведку ад сябе, у якой апрача пэнсіі батрака паказваюць у якім парадку батрак застрахованы.

4) Выпіску з пастановы рабачкому аб накіраванні члена саюзу на курорт.

Без прадстаўленьня пералічаных даведак, пасылка на курорты ўтварацца ня будзе. Таксама ня будуць разглядацца заявы тых членаў саюзу, якія будуць зварочвацца ў БРК-т саюзу, мінуючы свае рабачкомы. Кожная заява члена саюзу патрабуючага курортнага лячэння абавязкова павінна быць абгаворана рабачкомам, пры якім ён знаходзіцца на вучоце.

Пры БелРэСК-ту маецца курортна-адборачная камісія, якая разглядае пры-

сланыя ад рабачкомаў дакумэнты хворых членаў саюзу і выдзяляе кандыдатуры для псылкі на курортнае лячэнне.

Аб выніках рашэння камісіі і аб тэрміну і парадку псылкі на курорт выдзеленага таварыша, кожнаму рабачкому будзе паведамлена.

Апрача месц, прадстаўляемых членам саюзу бесплатна, БелРэСК-т саюзу забаніраваў у Курортным Бюро і платныя месцы на курорты для членаў саюзу, жадаючых ехаць за свой кошт. Гэтыя месцы можна атрымаць ці праз свае рабачкомы, ці непасрэдна праз БелРэСК-т. Сярэдняя каштоўнасьць кўрместа для рабочых 130 руб. і для служачых 145 руб., не ўключаючы праезду на курорт.

Каб забясьпечыць курлячэнне ў 1930 г. неабходна заяўкі прыслаць у БРК не пазьней 10-га красавіка 1930 г.

Для псылкі ў дамы адпачынку, павінны загадзя выдзеліць адпаведныя кандыдатуры. Сьпіс выдзеленых таварышоў у дамы адпачынку БРК-ту паведамляць ня трэба.

Беларускі Рэспубліканскі Камітэт саюзу разашле па рабачкомах пугёўкі на маючуюся колькасьць месц у дамы адпачынку, згодна разьвёрсткі, а рабачкомы самі вызначаюць кандыдатуры і непасрэдна накіроўваюць іх у дамы адпачынку.

Апрача гэтых месц члены саюзу, або рабачкомы, жадаючыя атрымаць платныя месцы ў дамы адпачынку, павінны аб гэтым падаць заяўкі ў акруговыя страхкасы не пазьней 1-га красавіка г.г.

БРК Саюзу Сельгаслесрабочых,

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму Бел. Рэсп. К-ту Саюзу Сельгаслесрабочых „аб мерапрыемствах культурна-бытавога абслугоўваньня спэцыялістых сельскай і лясной гаспадаркі“.

Да пратаколу № 34, ад 19/III—1930 г.

Для арганізацыі работы па культаслугоўваньні спэцыялістых, працуючых ў раёнах і мабілізаваных для ўдзелу ў пасеўкампаніі, Прэзыдыум БРК саюзу

П а с т а н а в л я е:

1) Бібліотэкі саюзныя і сэкцыйныя з агульна-палітычнай і тэхнічнай літаратурай рэарганізаваць у бібліотэкі-перасоўкі, з разьліку адна перасоўка на раён. Бібліотэка-перасоўка знаходзіцца

ры райпрафкомах саюзу на працягу года.

2) Выдзеліць з бібліятэкі ЦДС другія паасобнікі кніг, з якіх арганізаваць бібліятэкі-перасоўкі для Менскай акругі.

3) Пры складаньні каштарысу па тыманьні сэкцый, прадугледзець сродкі папаўненьня бібліятэк перасовак літаратуры.

4) Пры папаўненьні стацыянарных бібліятэк у саўгасах, лясніцтвах, лесаабачкомах і прафкомах, а таксама пры арганізацыі новых, стварыць пры іх аддзелы з спэцыяльна-тэхнічнай літаратуры.

5) Арганізаваць куткі спэцыялістых Менску, Полацку, Віцебску, Бабруйску Гомелі з адпаведнымі агульнымі папашканьнямі для прыяжджаючых з раёнаў спэцыялістых, а таксама пашырыць асяродкі дамы ў Магілёве і Воршы. Рынчастцы разам з ЦБ сэкцый падрыхтаваць пытаньне аб фінансаваньні гэтага мерапрыемства і ўнесці прапановы на ірэзыдум.

6) Устанавіць у дамах спэцыялістых аддзелы-прыёмнікі з гучна-гаварыцелямі і забясьпечыць іх пэрыядычнай літаратурай.

7) ЦБ сэкцый у тэрміновым парадку распрацаваць шэраг мерапрыемстваў аб завочным павышэньні кваліфікацыі спэцыялістых, працуючых ў калгасах і раёнах.

8) У радыё-газэце і „Бел. Батраку“ выдзеліць спэцыяльныя аддзелы праз якія арганізуюць кансультацыю і дапамогу ў практычнай рабоце спэцыялістых на вёсцы.

9) ЦБ і МБ сэкцый устанавіць сувязь з спэцыялістамі, мабілізаванымі на пасейкампанію і дапамагаць у іх рабоце праз дасылку навішай кіруючай і тэхнічнай літаратуры па калгасным будаўніцтву.

10) Кожныя 2 месяцы праводзіць райсходы спэцыялістых для абгаварэньня палітычных дакладаў, пытаньняў саўгаснага і калгаснага будаўніцтва, дакладаў па тэхнічных і навуковых пытаньнях і др.

11) Абавязаць камслужы і МБ сэкцый, сачыць за сваечасовым забесьпячэньнем мабілізаваных спэцыялістых зарплатай, аказваць іх сем'ям патрэбную дапамогу. ЦБ сэкцый падрыхтаваць і ўнесці ў Белкаапсаюз прапановы аб палепшаньні забесьпячэньня спэцыялістых, працуючых на вёсцы, прадуктамі харчаваньня і спажываньня.

ВЫПСКА

из протокола заседания Президиума ЦК союза Сельхозлесрабочих.

С л у ш а л и:

8/46. Об изменениях и дополнениях, внесенных в устав союза (доклад. т. мирнов).

П о с т а н о в и л и:

Внести в устав следующие изменения и дополнения:

В § 5-м записать: „Руководит экономической борьбой в частно-капиталистических предприятиях хозяйств“.

П. п. „е“ и „ш“ заменить: „Участует в организации крупных коллективных хозяйств, вовлекая в них батрачество, развитию массового кооперирования батрацких и бедняцко-середняцких масс деревни“.

В § 8-м п. „г“ внести слово „кулаки“.

Из п. „а“ в § 8-м исключить фразу: „Члены производственных и трудовых артелей“.

Из п. „о“ § 14-го исключить фразу: „Неоднократно сами“.

В примечании 2-м § 11-го слова: „Вопросы о приеме в союз ставятся на разрешение районного и окружного комитета“ заменить словами „Падлежит немедленному исключению из союза“.

В § 27-м слова: „Секции специалистов сельского и лесного хозяйства“.

Згодна: Інфарматар Юшкевіч.

Рабачкомам Саўгасаў і Рэвізійным Камісіям.

Аб выдатках сродкаў на ясьлі.

У мэтах палепшаньня быту і працы жанчын у гэтым годзе намечана адчыніць у саўгасах 90 дзіцячых ясьляў і пляцовак. Дзеля гэтай мэты рабачкомам саўгасаў БРК саюзу Сельгаслесрабочых і другім арганізацыям будучь пераводзіцца буйныя сумы грошай.

Выходзячы з гэтага, БРК прапануе:

а) Выдаткаваньне сродкаў утвараецца рабачкомам выключна па мэтаму

прызначэньню пад кіраўніцтвам райурача.

б) Перавадзімыя сродкі павінны захоўвацца выключна ў Касе Ашчаднасьці на бягучым рахунку.

в) Рэвізійным камісіям пад асабістук адказнасьць вясці сталы нагляд за правільным выдаткаваньнем сум па мэтаму прызначэньню.

Нам. Заг. Саўгаскім Сэктарам Мацюшка.

Аб вучоце ліквідацыі няпісьменнасьці з 1/X—29 г.—1/V—30 г.

Усім Рабачкомам і Сельрабачкомам.

У канцы красавіка м-цу г. г. па ўсіх саюзных ячэйках будучь разасланы блянкі па вучоту колькасьці няпісьменных членаў і аб ліквідацыі няпісьменнасьці за час з 1-га кастрычніка 1929 году па 1-га мая 1930 году.

З тым каб гэтыя звесткі былі прысланы ад Вас у Бел. Рэсп. Камітэт не пазьней 5-га мая, Вам патрэбна зараз-жа прыступіць да падагульваньня ўсіх звестак па ліквідацыі няпісьменнасьці сярод членаў саюзу і батрацтва, як працуючых, так і безпрацоўных, а таксама і сярод батракоў знаходзячыхся ў калгасах. Загадзя падлічыце колькі з агульнай колькасьці няпісьменных навучаецца ў лікпунктах, ці праходзяць курс індывидуальна-групавога навучаньня, а таксама колькі за гэты час (з 1/X—29 г. па 1/V—30 г.) ужо скончыла лікпункты, ці курсы індывидуальна-групавога навучаньня.

Усіх як скончыўшых лікпункты, так яшчэ і навучаемых ў лікпунктах разьдзяліце па полу (муж., жанчын) і па ўзросту

(да 17 год, 18—22 год, 23—35 год, 36—50 год і вышэй 50 год).

Разам з гэтым падлічыце колькі Вы аб'яднаеце ўсяго членаў саюзу і колькі з агульнай колькасьці членаў саюзу—састаіць на вучоце пры Вашым рабачкоме няпісьменных.

Гэтыя ўсе звесткі падрыхтуйце к 1-му мая, к якому тэрміну мы Вам прышлем формы блянкаў. Па атрыманыя блянкаў—усе звесткі запішыце па гэтых блянках і адышліце іх ў Бел. Рэсп. Камітэт к 5-му мая.

Парадак і ўказаньне па тэхнічнаму запаўненьню блянкаў—будзьзя зьмешчан у інструкцыі на адвароце блянкаў.

Акруговым і Райінструктарам саюзу прапануецца прасачыць і дапамагчы рабачкомам у выкананьні памянёнай работы.

Заг. Арг.-Аперац. сэктарам
Бел. Рэсп. К-ту Лашкевіч.

Заг. Інфармац.-стат. часткі Юшкевіч.

З А У В А Г А.

Беларускім Рэспубліканскім Камітэтам у сакавіку м-цу г. г. разасланы наступныя блянкі па ўдзелу н/саюзу ў праводзімай рабоце;

1) Усім Рабачкомам і Сельрабачкомам—пасланы формы сводак па ўдзелу у пасейкампаіні і калектывізацыі.

2) Усім сельрабачкомам—пасланы сводкі аб колькасьці батрацтва навогул і колькасьці батракоў уступіўшых у калгасы, як самастойна, гэтак сама і з сваімі сем'ямі і аб колькасьці батракоў пасланых на працу ў саўгасы.

3) Рабачкомам і сельрабачкомам,

налічываючым у сваім абслугованні
звыш 50 чалавек,—пасланы формы па
вучоту ўдарнікаў, уступіўшых у ўдарныя
брыгады ў Ленінскі прызыў г. г.

Усе рабачкомы і сельрабачкомы
павінны зараз-жа праверыць ці адасла-
ны вышэй—пэралічаныя звесткі, і калі
не, то зараз-жа іх скласьці і адаслаць

у Бел. Рэсп. Камітэт Саюзу.

Акруговым і Раёным інструктарам
саюзу прапануецца праверыць, ці адас-
сланы рабачкомамі пералічаныя звесткі
і калі не адасланы, то дапамагчы тым
рабачкомам якія не адаслалі, скласьці
памяненыя звесткі і тэрмінова адаслаць
іх у БРК.

Выдавецтва Бел. Рэс. К-ту.
Сельгаслесрабочых СССР.

Адказны рэдактар—Монжалеў
Намеснікі яго: Аскерка Юшкевіч.

446

7078

ба
ру
се
ле
вы
да
жа
ла
ян

ла
ку
ро
ма
зу
се
ше
сту
пр
сы
на

па